

**VLAAMS
WELZIJS
VERBOND**

De regels van het huis

Omgaan met vrijheidsbeperking in de gehandicaptenzorg en in de bijzondere jeugdzorg

De opvoeding van kinderen en jongeren in een voorziening gaat soms gepaard met het gebruik van vrijheidsbeperkende maatregelen, zoals opsluiting op de kamer, totale isolatie en time-out plaatsing, vastbinden, verbieden van sociale contacten, maar ook medicatie. Deze maatregelen kunnen een ernstige weerslag hebben op het welzijn en de ontwikkeling van de jongeren. Op vraag van de sector en in opdracht van het Centrum voor Ethiek en Zingeving in het welzijnswerk en het Vlaams Welzijnsverbond werkte LUCAS (K.U.Leuven) een onderzoek uit, dat voorgesteld werd op een CEZ-studiedag op 23 mei 2000, en waaraan ook een aantal deskundigen een bijdrage leverden.

In een eerste deel van dit boek komen via de resultaten van het onderzoek de 'betrokkenen' aan bod: directieleden, hulpverleners, jongeren en hun ouders uit voorzieningen in de bijzondere jeugdzorg en de gehandicaptenzorg formuleren hun visie op en hun beleving van de vrijheidsbeperkende maatregelen waarmee zij in de praktijk geconfronteerd worden. Aan dit deel werkten mee: Iris De Coster, Sybille Opdebeeck, Anneleen Vandenberk en Katrien Van Zielegthem.

In een tweede deel komt een brede waaier van wetenschappelijke visies aan bod:

Een sociologische invalshoek met Rosemie Bruynooghe: "Is geweldpreventie in de bijzondere jeugdzorg een mogelijke denkpiste?"

Een criminologische invalshoek met Ingrid van Welzenis: "Plaatsing in een gesloten gemeenschapsinstelling voor bijzondere jeugdbijstand als voorbeeld van een vrijheidsbeperkende maatregel."

Een ethische invalshoek met Axel Liégeois: "Ethisch omgaan met vrijheidsbeperking."

Een pedagogische invalshoek met Maria Bouverne-De Bie: "Vrijheidsbeperkende maatregelen: een discussie tussen angst en vertrouwen."

Een orthopedagogische invalshoek met Geert Van Hove, Jos Van Loon, Trees Vangansbeke en Dominiek Porreye: "Wij moeten dat doen, da's hier afspraak... Een pedagogische kritiek op een cultuur van afspraken, regels en vrijheidsbeperkende maatregelen bij de begeleiding van personen met een verstandelijke beperking."

Een psychologische invalshoek met Wilfried Smis: "Vrijheidsbeperking als trauma of als noodzaak."

Een juridische invalshoek met Jan Bosmans: "Vrijheidsbeperking bij plaatsing van minderjarigen in Vlaamse voorzieningen voor jeugdzorg."

De invalshoek van het kinderrechtenverdrag met Peter Brants en Dirk Vos: "Vrijheidsbeperkende maatregelen. Als rechten en plichten samenvallen..."

En tenslotte een bijdrage van Stefaan Baeten: "Naar een protocol voor vrijheidsbeperking." Deze tekst vind u hieronder als pdf.

De inleiding en het nawoord met de conclusies werden verzorgd door Sybille Opdebeeck en Chantal Van Audenhove.

Met dit boek hopen de auteurs de praktijk van het opvoeden in voorzieningen de ondersteunen en de ethische reflectie over het niet-evidente thema van de vrijheidsbeperking bij alle betrokkenen te stimuleren. Het boek bevat een zeer leesbaar verhaal voor iedereen die geconfronteerd wordt met vrijheidsbeperking in al zijn vormen, in de eerste plaats binnen de gehandicaptenzorg en

de bijzondere jeugdzorg, maar ook ruimer in psychiatrie, bejaardenzorg, enz.

Auteur(s): Sybille OPDEBEECK en Chantal VAN AUDENHOVE (red.)

Titel: **De regels van het huis**

Omgaan met vrijheidsbeperking in de gehandicaptenzorg en in de bijzondere jeugdzorg

Uitgever: Acco, Leuven
Jaartal: 2001
Aantal blz.: 224
ISBN: 90334 4615 4
Kostprijs: 24,67 euro

Het CEZ beschikt ook over een videomontage met interviews over vrijheidsbeperkende maatregelen met diverse betrokkenen, bedoeld voor gebruik in vormingsactiviteiten. Deze video ('Geboeide hulpverlening', dvd, 36 minuten, 20 euro, verzending inbegrepen) is te bestellen bij het CEZ, p/a Vlaams Welzijnsverbond, Guimardstraat 1, 1040 Brussel, tel. 02 511 44 70.

Downloads

[Naar een protocol voor vrijheidsbeperking - Stefaan Baeten.pdf](#)

Bron: <https://www.vlaamswelzijnsverbond.be/publicaties/de-regels-van-het-huis>